

Dubbelsupinums eventuella föregångare¹

Anna-Lena Wiklund

1. Introduktion

I talspråk finner vi ofta supinumformen istället för infinitivformen i komplementet till vissa typer av verb i supinum, se ex i (1). Det är som om det inbäddade verbet kopierar det överordnade verbets böjningsform. Standard-språkets motsvarighet visas i (2).

- (1) Han har **kunnat läst** förut.
- (2) Han har kunnat läsa förut.

Konstruktionen kallas **dubbelsupinum** och har givits en detaljerad beskrivning i Ragnar Ljunggrens studie från 1934 (se också Teleman et al. 1999:III:273-274 och Anward 1988). Termen är på sätt och vis oegentlig eftersom strategin är rekursiv; fler än ett verb kan låna böjningsform av ett överordnat verb. I (3) ges exempel på en ‘trippelsupinum’.

- (3) Han har länge **velat kunnat sett** på tv 3.

Jag kommer därför att kalla konstruktionen för **parasitisk supinum**: ett eller flera verb i supinum som kan uppträda endast i komplementet till en annan supinum.² Trots sin form skiljer sig inte det parasitiska verbet till sin tolkning från infinitiven i standardspråket, d.v.s. meningarna i (1) och (2) har samma tolkning.

Vanligast är konstruktionen efter modaler eller i vidare bemärkelse efter verb som tar komplement som inte inleds med infinitivmärke: *kunna, måsta, böra, vilja, behöva* etc. Vi finner samma fenomen också i norska och färöiska (jfr. Lockwood 1964:141-143), se (4) och (5).³

---

¹ Jag vill särskilt tacka Lars-Olof Delsing för hjälp med alla stadier i sökningsproceduren och med utvärdering av resultatet. Tack också till Görel Sandström för diskussion och kommentarer samt åhörarna vid Svenskans Beskrivning 24 för givande kommentarer.

² Parasitiska verb och det överordnade verb som dessa parasiterar på är markerade med fet stil i alla exempel.

³ Tack till Marit Julien och Hjalmar Pá Il Petersen för exempel från norska respektive färöiska.

(4) Jeg hadde **villet lesi** boka (norska: Hedmark)

(5) Han hevð **iviljað lisið** bokina. (färöiska)

Den nuvarande situationen i danskan är oklar men några fall finns rapporterade i Mikkelsen (1975 [1911] :420), se exempel i (6).

(6) Det har jeg hele Tiden **villet spurgt** om. (danska)

Isländska tillåter inte parasitisk supinum, jfr. (7a, b).

(7) a. *É g hefð **viljað lisið** bó kina (isländska)
b. É g hefð i viljað lesa bó kina.

Om vi vidgar perspektivet finner vi i svenska varianter liknande konstruktioner där komplement till bland annat aspektuella verb uppträder med samma böjningsform som det överordnade verbet och där formen faktiskt kan vara finit (se Josefsson 1991; Wiklund 1996; Telemann et al. 1999:IV:707-709, 902-909), se exemplen i (8).

(8) a. Lars **börjar** (å) **läser** en bok. (parasitisk presens)
b. **Sluta** (å) **läs** nu! (parasitisk imperativ)

Komplementet tolkas precis som i dubbelsupinumkonstruktionen på samma sätt som ett infinitiviskt komplement. Vi kan ge en informell definition av ett parasitiskt verb som i (9).

(9) Parasitiskt verb =_{def}
har samma böjningsform som ett överordnat verb och
tolkas oavsett form semantiskt som en infinitiv

Syftet med denna artikel är främst att sammanfatta resultaten av en undersökning av texter från äldre fornsvenska till yngre nysvenska med hänsyn till närvaro respektive frånvaro av parasitisk particip/supinum.⁴

Har dagens konstruktionstyp utvecklats ur den äldre typen som försvann i skrift? Svaret är inte uppenbart då den senare har ett mer begränsat användningsområde. I avsnitt 2 ges en kort informell bakgrundsbeskrivning av vad som är språkvetenskapligt intressant med konstruktionen. I avsnitt 3 sammanfattas resultatet av undersökningen som visar dess utveckling i skriftspråk. Avsnitt 4 jämför den

---

⁴ Se Platzack (1989) om den svenska supinumformen och Platzack (1981) om växlingen mellan *e* och *i* i supinum och perfekt particip under äldre och yngre nysvensk tid.

äldre konstruktionstypen med dagens parasitiska supinum samt uppmärksammar några historiska och komparativa fakta. Avsnitt 5 är en sammanfattning.

2. Parasitisk supinum och språkteori

Konstruktionen med dubbelsupinum i svenskan ger upphov till många språkteoretiskt intressanta frågor, inte minst rörande relationen mellan syntax och morfologi. I och med att parasitiska verbs böjningsform inte direkt påverkar den semantiska tolkningen finns det så att säga en diskrepans mellan form och innehåll. I modeller som antar fullformslexikon (t.ex. Chomsky 1993; 1995), d.v.s. där ord kommer in i syntaxen färdigböjda och inte ändrar form på vägen, uppkommer problem med att redogöra för fenomenet. Problemet rör främst semantiken då man måste anta att det finns två olika supinumformer att välja från lexikon, en med infinitivtolkning, den andra med perfekttolkning.

Om man istället antar att systemet tillåter de mekanismer som bestämmer ett uttrycks syntaktisk-semantiska struktur att vara delvis oberoende av de mekanismer som styr ett uttrycks fonologiska innehåll och att relationen mellan form och innehåll inte alltid är okomplicerad så följer en eventuell diskrepans automatiskt - den s.k. **separationshypotesen** (se Beard 1987; 1995, och även Halle & Marantz 1993; Jackendoff 1997). För en analys av parasitisk supinum baserat på detta antagande, se Wiklund (under tryckning).

3. Utveckling i skriftspråk

För att undersöka uppkomsten av dubbelsupinum i svenska har jag genomfört en undersökning av texter från äldre fornsvenska till yngre nysvenska. Den visar sporadiska förekomster av en konstruktion som liknar parasitisk supinum redan under den yngre fornsvenska perioden. Sökningen gjordes med hjälp av konkordansprogrammet Conc, 1.70 (beta test versionen: februari 1992). Sökuttrycket i (10) är utarbetat med hjälp av Lars-Olof Delsing och bygger på att identifiera hjälpverb i participform för att sedan utifrån kontexten kunna se om dessa åtföljs av infinitivkomplement eller particip, d.v.s. för att kunna hitta dubbla particip. De två översta raderna i sökuttrycket eftersöker olika stavningar av verben *skola*, *vilja*, och *kunna*. De nedre raderna är lexikalt specificerade varianter av verben *låta*, *må*, *pläga*, *få* och *måste* i supinum. Undersökningen omfattar ett stort antal texter från perioden 1200-1800. Dessa finns redovisade i appendixet.

(10) Sökuttryck

∧[skuvw] % [ieouv] [l] % [aoueyäö] t [h] * \$
∧k [ouv] [n] % [aoueyäö] t [h] * \$

latit latet latith lateth mat matt maat maatt pläghat pleghat plägat plegat
 pläghath pleghath fat fangit fatt faat faatt fanget fangith fangeth måst
 måstat most

Det första som uppmärksammades i sökningen var den totala frånvaron av hjälpverb i participform i de äldsta fornsvenska texterna (alltså verb i participform som tar infinitivkomplement). De första fåtalet förekomster finner vi i Södermannalagen, Fredrik av Normandie och Pentateuchparafrasen, alla participformer av antingen *få* eller *låta*, exemplifierade i (11) (hjälpverb och infinitiv i fet stil).

- (11) a. Hwi munde gudh hafua **latit** mik **födha!**
 (Fredrik)
 b. [...] ther iak haffu**latit** **graffua** innan landeno.
 (Mos)
 c. [...] oc byrð amæn oqu**latit** **standa** iwir stæmnu dagha [...]
 (SdmL)

Under den yngre fornsvenska perioden ökar förekomsten av hjälpverb i participform dramatiskt och används nu också för de modala verben *må*, *kunna*, *skola* och *vilja*. Flest återfinns i Birgittas uppenbarelser och Själens tröst och här finner vi också de allra första förekomsterna av vad som ser ut att vara dubbla particip, se (12)

- (12) a. [...] ens vm thu hafu**at mote standit** minne pino Ok
 vnskat mit liiff at iak skulle ey hafwa lidhit dödhin.
 (BU 1-3)
 b. [...] oc vutan hughnadh hulkin som hafdu**at vardhit** lärdir [...]
 (BU 4-8)
 c. [...] oc offra hymilsins gudhum som thik hafu**latit** her til **lifwat**
 [...]
 (Tröst)

Ett dubbelt particip finns i Karlskrönikan och ett par stycken också i Sturekrönikorna trots att dessa inte innehåller mer än ett fåtal hjälpverb i participform. I de äldre nysvenska texterna ökar antalet hjälpverb i participform något ytterligare och förekomsten av dubbla particip tredubblas trots att den genomsökta textmängden är avsevärt mindre än för den yngre fornsvenska perioden. Flest belägg finner vi i Olaus Petri krönika, Peder Swarts krönika, Per Brahes krönika samt hos Agneta Horn. Exempel i (13).

- (13) a. [...] Annars hadhe the wel **kunnet taghet** honom in...
 (Petri)

- b. Her Göstaff hade wehll **welat skaffat** honom thet yppare och betre hade warit, hvar Henning ick hade låtitd henne sigh bedrage.
(Swart)
- c. [...] iag mig til at gråta efter honom och har gärna set, at han alt for et har **kunat sutit** ine hos mig...
(Horn)

I den yngre nysvenska perioden ser konstruktionen ut att saknas i skrift. Tabell 1 nedan illustrerar utvecklingen från äldre fornsvenska till yngre nysvenska av antal förekomster av hjälpverb i participform samt antalet förekomster av dubbla particip givet det sökuttryck som använts. Texterna dateras efter det svenska originalets tillkomsttid, se appendix.

Tabell 1. Utveckling i skrift: hjälpverb i participform och parasitiska particip

Förekomst av:	Perfekt particip av hjälpverb	Parasitiska particip
Äld. Fsv. (1225-1375)	5	0
Yng. Fsv. (1375-1526)	82	6
Äld. Nysv. (1526-1732)	107	19
Yng. Nysv. (1732-1784)	123	0

Det yngre nysvenska materialet omfattar bara 1700-talet och är lite skevt, så tillvida att Argus dominerar (84 av förekomsterna av perfekt particip av hjälpverb kommer därifrån). Likväl tycks parasitiska particip saknas i de undersökta texterna från yngre nysvenska, och jag menar att det är troligt att detta ska tillskrivas språknormeringen under 1700-talet. Att språknormeringen är synlig under denna period framgår bl.a. av Larssons (1988) studie av bortfallet av numeruskongruensen på verb. Andelen singulara verbformer till plurala subjekt ökar till ca ¼ bland författare födda 1650-1730. Andelen sjunker återigen bland författare födda efter 1730. Detta antas allmänt bero på normeringen av skriftspråket. Om talspråket ändå gjorde bruk av dubbelsupinum i yngre nysvenska kan vi inte veta. Men vi kan ställa frågan om det finns en utvecklingslinje i talspråk mellan den dubbla participkonstruktionen vars uppsving vi kan se i äldre nysvenska texter och dagens dubbelsupinum. Det faktum att dubbla particip försvinner i text gör det förstås svårt att följa utvecklingen. Vad vi kan göra är att jämföra distributionen för fenomenet då och idag.

4. Parasitiska particip då och nu

Jag menar att dubbelsupinum är en parasitisk konstruktion. En invändning mot att den är parasitisk skulle kunna vara att hjälpverbet ju inte behöver realiseras i viss kontext i svenska (se Teleman et al. 1999:III:272-273). Alltså frågan är: kan parasitisk supinum reduceras till det som traditionellt kallas "ha-strykning"? I exempel (14a) ser vi att *ha* kan utelämnas efter finit hjälpverb. (14b) visar att dubbelsupinum inte behöver upprepa hjälpverbet:

- (14) a. Han kunde __ sett henne.
b. Han hade velat __ sett henne.

Det finns fakta som visar att det inte är fallet att dubbelsupinum bara är vanlig ha-strykning. Preteritum perfekt och infinitivisk perfekt har båda två tolkningar i svenska. Vi kan kalla dem för resultatstillståndstolkning respektive perifrastisk preteritum, se (15).

- (15) Olle skulle ha läst boken i lördags.
a. Resultattillståndstolkning: I lördags var när boken skulle vara läst.
b. Perifrastisk preteritum: I lördags var när boken skulle läsas.

Tidsadverbialet kan alltså antingen fixera tidpunkten för resultatstillståndet av läsandet eller tidpunkten för själva läsandet. Hjälpverbet kan utelämnas under tolkningen (15b) men inte under (15a).

Betrakta meningen i (16a) som är fullt möjlig i de varianter som tillåter parasitisk supinum. Tolkningen är ekvivalent med semantiken för meningen i (16b).

- (16) a. Jag har **velat läst** boken.
b. Jag har velat läsa boken .

Om vi sätter in hjälpverbet *ha* i (16a) får vi (17) som bara kan ha en resultatstillståndstolkning som inte tillåter ha-strykning överhuvudtaget.

- (17) Jag har velat ha läst boken.

Från detta kan vi dra slutsatsen att parasitisk supinum som i (16a) involverar en annan typ av konstruktion där böjningsformen på det inbäddade verbet är mer eller mindre kosmetisk. Att hjälpverbet inte behöver realiseras i parasitiska supinkonstruktioner är sant men detta gör inte konstruktionen mindre parasitisk. *Ha-strykning* existerar redan i äldre fornsvenska efter hjälpverb, jfr. (18).

- (18) a. [...] thet iak skal han ey fat at see [...]
(Ivan)
b. Tha wilde alexander latit budhin vphængia

(Tröst)

Vid en närmare studie av den äldre svenska parasitiska supinumkonstruktionen finner vi att den skiljer sig med hänsyn till distribution från den moderna parasitiska konstruktionen. Parasitiska particip/supiner återfinns i äldre svenska nämligen bara i irrealiskontext, se (19). Notera att Agneta Horn använder presens av *ha(va)* som irrealis.

(19)

- a. [...] och han wille monga reesor gerna haffua giort en enda med honom, hwar han hade **kunnit** thet **bekommet** [...]
(Petri)
- b. [...] Ther budhe wij honom, och them som med honom höllo, så til, at hade thet **welet leydat**, och felat oss för öffuerwold och orett, tå wille wij gånga vth [...]
(Petri)
- c. [...] Så hadhe han offta tilförenne i mong herramöte, bådhe i Arboga och annorstedz **welet sagdt** regementet ifrå sigh, Doch bleef han jw bidhin at han skulle bliffua ther widh [...]
(Petri)
- d. [...] så att ther war godh lägenhet til [...] att the **kunnat slaget** honom jfrå wärgen.
(Swart)
- e. [...] them han hade gierne offradt på fliskbancken, hwar han hade **kunnet främiadt** sins hiertes falska åstundan [...]
(Swart)
- f. Och en sådan nar war iag, mädan iag har **kunat fåt** thet, så tog iag ingen ting vtan mente [...]
(Horn)
- g. Och wore thet myke bätre, at hon wore dödth och di andra, som du har **kunat haft** mera hugnat af, har måt lefwa.
(Horn)

Att dagens konstruktion inte är begränsad till irrealiskontext ser vi exempelvis i (16a).⁵ Notera att det inte är fallet att den parasitiska konstruktionen konsekvent används i irrealis utan samverkar med vanlig infinitivkomplementering också hos en och samma författare, jfr. (20).

(20) [...] men hade heller welat bliffua vppenbara förrädere, än gilla Doctor morten Luthers lerdom.

---

⁵ Dialektala variationer vad gäller distribution kan naturligtvis förekomma.

(Swart)

Denna variation är inte unik för svenskan under den aktuella perioden. Låt mig som avslutning rekapitulera några historiska fakta från Magnussons (1939) studie av medellågtyskans predikatsverb. Han visar att man där har alla fyra logiska valmöjligheter att morfologiskt uttrycka perfekt med preterito-presentiskt hjälpverb och huvudverb, se (21a-d).

- (21) a. hat sagen gewollt (har velat säga)
b. hat sagen wollen (har vilja säga)
c. hat gesagt wollen (har vilja sagt)
d. hat gesagt gewollt (har velat sagt)

(21a) motsvarar som vi ser dagens svenska standardvariant. (21b) motsvarar den så kallade Infinitivus Pro Participio-konstruktionen som vi idag finner i tyska, nederländska och afrikaans, se (22a). I denna konstruktion ser det ut som om kopieringen av böjningsform sker ”åt andra hållet” så att ett förväntat particip högre upp i strukturen dyker upp som en infinitiv, just där den tar ett infinitivkomplement, jfr. (22b).

- (22) a. Ik heb nooit goed kunnen rekenen. (nederländska)
jag har aldrig bra kunna.INF räkna.INF
'Jag har aldrig kunnat räkna bra'
b. Dat heb iknooit goed gekund.
det har jag aldrig bra kunnat.PRC
'Det har jag aldrig kunnat bra.'
(ANS:520)

(21c) tillåts i modern frisiska tillsammans med (21a) och den sista konstruktionstypen (21d), se (23), vilken liknar svenskans parasitiska particip. I frisiska krävs precis som i äldre svenska en irrealiskontext för att parasitiska particip skall vara möjliga; konstruktionen förekommer endast inom räckvidden för ett hjälpverb som motsvarar svenskans *skulle*, se den Dikken & Hoekstra (1997).

- (23) Hy soe it dien wollen ha (frisiska)
Han skulle det gjort velat ha
'Han skulle ha velat göra det.'
(den Dikken & Hoekstra 1997)

Precis vilken kopplingen är mellan olika slags parasitism och irrealis kan jag inte utreda här. Magnusson noterar att man i medellågtyska alltid använde hjälpverbet *hebben* 'ha' i irrealiskontext också med verb som annars *togvesen* 'vara' som hjälpverb. Med hänvisning till Ture Johannisson påpekar han att samma

användning av *hava* i irrealissammanhang brukades i fornsvenska, som i exempel (24) från Erikskrönikan.

- (24) [...] haffde iak thetta förra wiist, ja ~~haffde~~ her komet.
(Erikskrönikan. V. 3295 citerad i Magnusson 1939:24)

Man skulle kunna tänka sig att det är detta som startat bruket av parasitiska particip i irrealiskontext. Perfekten blir till ett slags irrealis-dåtid som markerar fasthållande av den modala domän som skapats av exempelvis ett modalt hjälpverb.

5. Sammanfattning

Denna artikel har redovisat resultaten av en undersökning av texter från äldre fornsvenska till yngre nysvenska med hänsyn till närvaro respektive frånvaro av parasitisk particip/supinum. Huvudresultaten av studien visar att parasitisk supinum/particip uppkommer så snart som hjälpverb börjar användas i participform. Vidare kan vi notera att den äldre konstruktionstypen skiljer sig från dagens genom att den är begränsad till irrealiskontext. Denna koppling till irrealis styrks också av liknande konstruktionstyper i andra germanska språk. Att konstruktionstypen tvärt ser ut att försvinna i text i yngre nysvenska kan ha en koppling till skriftspråkets normering.

Appendix: Excerperade texter

Nedan förtecknas de datafiler som genomfördes och de textutgåvor som de bygger på. Texterna presenteras efter det svenska originalets tillkomsttid. De flesta filer omfattar enskilda texter, medan enstaka filer omfattar enskilda utgåvor (innehållande flera texter).

SSGL = Samling av Sveriges Gamla Lagar

SSFS = Samlingar utgivna av Svenska Fornskriftsällskapet

Äldre fornsvenska

GL	Gutalagen, SSGL 7, utg. C.J. Schlyter, original från 1220-talet, hskr från ca 1350, ca 12 500 ord.
ÄvGL	Äldre Västgötalagen, SSGL 1, utg. H.S. Collin & C.J. Schlyter, original från 1220-talet, hskr från 1280-talet, ca 15 000 ord.
ÖgL	Östgötalagen, SSGL 2, utg. C. J. Schlyter, original från 1280-talet, hskr från ca 1350. Excerperade balkar: Kristnubalken (1-26), Edsöre (26-46), Egna salur (131-152) samt Bygdabalken (185-232), ca 24 900 ord.
YVGL	Yngre Västgötalagen, SSGL 1, utg. H.S. Collin & C.J. Schlyter, original från 1280-talet, hskr från slutet av 1300-talet, ca 26 800 ord.
DL	Dalalagen eller Äldre Västmannalagen, SSGL 5: xx, utg. C. J. Schlyter, original från 1290-talet, 15 900 ord.

- UL Upplandslagen, SSGL 3, utg. C. J. Schlyter, original från 1297, hskr några år yngre. Excerperade partier: Stadfästelsebrev (sid. 3-6), Företal (6-8), Konungsbalk (87-101), Ärvdabalk (103-129), Malhelgisbalk (129-178) och Jordabalk (179-202), 24 300 ord.
- Leg Fornsvenska legendariet, SSFS 7:1 och 7:2 (t o m sid 836) samt några korta stycken i SSFS 2, utg. G. Stephens, original från 1276-1307, hskr: Codex Bureanus från ca 1350 och Codex Bildstenianus från första halvan av 1400-talet. Legender från andra hskr som finns inflikade i utgåvan ingår inte, ca 124 400 ord.
- Ivan Ivan Lejonriddaren, SSFS 50, utg. E Noreen, original från ca 1303, hskr från 1400-1425, ca 41 300 ord.
- Fredrik Fredrik av Normandie, SSFS 49, utg. E. Noreen xx, original från ca 1308, hskr från 1457, ca 19 000 ord.
- Flores Flores och Blanzeflor, SSFS 61, utg. E Olsson, original ca 1311, hskr från 1400-1425, ca 14 000 ord.
- SdmL Södermannalagen, SSGL 4, utg. C.J. Schlyter, original från 1327, hskr några år senare, ca 38 800 ord.
- Erik Erikskrönikan, SSFS 68 utg. R. Pipping, original från 1330-talet, hskr från 1470-talet, ca 28 300 ord.
- KS Konungastyrelsen, SSFS 69, utg. Lennart Moberg (ljustryck av Johannes Bureus 1600-talsutgåva), original från 1330-talet, hskr från mitten av 1400-talet, ca 21 600 ord.
- Mos Pentateuchparafrasen. SSFS 60, utg. O. Thorell, original från ca 1330, hskr (MB I B) från 1526, ca 145 100 ord.
- MELL Magnus Erikssons Landslag, SSGL 10, utg. C.J. Schlyter, original från ca 1350, hskr några år senare, ca 45 300 ord.
- MESr Magnus Erikssons Stadslag, SSGL 11, utg. C.J. Schlyter, original från 1350-talet, hskr från 1400-talet, åtminstone före 1471. Endast exklusiva stadslagsflockar (flockar som inte är tagna från MELL) har excerperats, ca 21 000 ord.

Yngre fornsvenska

- KL Klosterläsning. SSFS 22, utg. G.E. Klemming, hskr. från 1385-1400, originalen förmodligen något tidigare, ca 103 600 ord
- ÄngDikt Ängelens diktamen (Sermo Angelicus), SSFS 9:4, utg. G.E. Klemming, original från ca 1380, hskr något senare, ca 14 100 ord.
- BU 1-3 Birgittas uppenbarelser, Bok 1-3. SSFS 9:1, utg. G.E. Klemming, original från slutet av 1300-talet, hskr från mitten av 1400-talet, ca 106 600 ord
- BU 4-8 Birgittas uppenbarelser, Bok 4-8. SSFS 9:2-3, utg. G.E. Klemming, original från slutet av 1300-talet, hskr från början av 1400-talet, ca 205 400 ord.
- RSRE Birgittas uppenbarelser, Regula Salvatoris med Revelationes Extravagantes, SSFS 9:4: sid 3-120, utg. G.E. Klemming, original från 1380-talet, hskr från 1487-1496, ca 27 700 ord.
- Bo Bonaventuras betraktelser, SSFS 15:1-256, utg. G. E. Klemming, original från slutet av 1300-talet, hskr från ca 1420, ca 68 000 ord.
- Greg Gregorius av Armenien. SSFS 15, utg. G.E. Klemming, original från slutet av 1300-talet, hskr A från ca 1420, hskr D (använd för A:s lakuner) från ca 1450, ca 19 100 ord.
- SVM Sju vise mästare A, SSFS 28, utg. G.E. Klemming, original från slutet av 1300-talet, hskr från 1430-talet, ca 16 300 ord.

- MP I Den äldsta postillan. SSFS 23:1, utg. G.E. Klemming, original ca 1400, hskr från början av 1400-talet. Den första halvan av texten har excerperats (sid 1-174), ca 43 500 ord.
- Bild-slut Diverse legender från Codex Bildstenianus, skrivna i slutet av hskr efter Fornsvenska legendariet. SSFS 2 och 7:2, utg. G. Stephens, originalets tillkomsttid är okänd, hskr från 1400-1450, ca 17 500 ord.
- Tröst Sjärens Tröst, SSFS 59, utg. S. Henning, original från ca 1420-1425, hskr från ca 1440, 145 300 ord.
- Barl Barlaam och Josaphat, SSFS 28, utg. G. E. Klemming, Originalhskr från ca 1440, ca 27 000 ord.
- KrL Kristoffers Landslag, SSGL 12, utg. C.J. Schlyter, original från 1442, hskr från mitten av 1400-talet, endast flockar som är innehållsligt nya eller ändrade i förhållande till MELL är excerperade, ca 9 600 ord
- Val Namnlös och Valentin. SSFS 52, utg. Wolff, original från ca 1450, hskr några få år yngre, ca 15 200 ord.
- Did Didrik af Bern, SSFS 10, utg. Hyltén-Cavallius, original från 1450-talet, hskr från slutet av 1400-talet, ca 76 400 ord.
- Karl Karlskrönikan, SSFS 17:2, utg. G.E. Klemming, original från 1450-talet, originalhskr från 1452, ca 58 400 ord.
- Regl Constitutiones, St Augustini Regel, Lucidarium. SSFS 9:5, utg. G.E. Klemming, original och hskr från andra halvan av 1400-talet, ca 21 700 ord.
- MP 5 Svenska Medeltidspostillor 5, SSFS 23:5, utg. R. Geete, original från slutet av 1400-talet, ca 60 800 ord.
- SK Sjärens Kloster, SSFS 20, utg. G.E. Klemming, original från ca 1480, hskr från 1520-talet, ca 25 500 ord.
- Link Linköpingslegendariet. SSFS 7:1-3. Utg. G. Stephens, original från slutet av 1400-talet, hskr från 1526. De 15 första legenderna i hskr, alla översatta av Nils Ragvaldi, har excerperats. I utgåvan upptar de: 7:1: sid 331-336; 7:2: sid 660-675; 7:3: sid 64-69, 154-196, 262-320, 386-480, ca 49 300 ord.
- HolmA3 Strödda legender ur Holm A3, SSFS 7, utg. G. Stephens, hskr från 1502. I utgåvan upptar legenderna: 7:1 sid 65-70, 635-638; 7:2 sid 807-826; 7:3 sid 38-59, ca 11 300 ord.
- Läk Läke- och örteböcker, SSFS 26, utg. G.E. Klemming. Diverse läkeböcker hämtade ur flera olika hskr, de allra flesta från tiden 1450-1520, ca 109 200 ord.
- Bond Peder Månssons Bondakonst. SSFS 75, utg. J. Granlund, originalhskr från 1516-1519, ca 41 500 ord.
- Sture Sturekrönikorna, SSFS 17:3, utg. G. E. Klemming. Krönikorna är tillkomna i etapper 1487, 1497 och 1520, hskr från tidigast 1520, ca 44 500 ord.

Äldre nysvenska

- Troja Historia Trojana. SSFS 29, utg. R. Geete, originalhskr från 1529, ungefär halva texten är excerperad (sid 1-173 i utgåvan), ca 44 200 ord.
- Petri En Svensk Cröneka af Olavus Petri. Samlade Skrifter af Olavus Petri, Fjärde bandet," utg. J. Sahlgren, Uppsala 1917, original från 1530-talet, hskr från 1540-talet, ca 108 000 ord.
- Swart Peder Swarts krönika. Konung Gustaf I:s krönika, utg. N. Eden, Sthlm 1912, originalhskr från 1560, ca 51 900 ord.

- Brahe Per Brahes krönika. Per Brahe d.ä:s fortsättning av Peder Swarts krönika I och II, utg. Ahnfeldt, Lund 1896-1897, original från 1580-talet, samtida hskr, ca 26 400 ord.
- Gyll Carl Carlsson Gyllenhielm: Egenhändige anteckningar rörande tiden 1597-1601. Historiska handlingar 20. Sthlm 1905, originalhskr från ca 1640, ca 53 000 ord.
- Horn Agneta Horn: Beskrivning över min vandringstid, utg. G. Holm. Nordiska texter och undersökningar 20. Uppsala 1959, originalhskr från 1657, ca 40 500 ord.
- Hiärne Stratonicæ av Urban Hiärne, utg. M von Platen Sthlm 1952, original från 1665, ca 11 300 ord.
- Columbus Samuel Columbus: Mål-roo eller Roo-mål, utg. B. Hesselman, Uppsala 1935, original från 1675, ca 20 300 ord.
- Spiegel Haqvin Spiegel: Dagbok, utg. S Hildebrand, Sthlm 1923, original från 1680, ca 32 700 ord.
- Stålham Jon Stålhammars brev till hustrun Sofia Drake. Karolinska krigares dagböcker VII. Lund 1903, original från 1700-1708 ca 44 800 ord.
- Runius Johan Runius: Prosastycken. Sv förf utg. av Svenska Vitterhetsamf XVII:3. Sthlm, original från 1710, ca 44 800 ord.

Yngre Nysvenska

- Argus Olof Dalin: Then Swänska Argus, utg. B Hesselman och M Lamm. Del I-II. Sthlm 1910-14, original från 1732-1734, ca 213 200 ord
- Gyllenborg Carl Gyllenborg: Svenska Sprätthöken, utg. L Breitholz, Uppsala 1959, original från 1740, ca 28 500.
- Mennander Carl Fredric Mennander: Tal om Bok-handelen i Sverige. Tal hållet inför Kongl. Vetenskaps Academien 1756. Tryckt hos Salvius samma år, ca 5 800 ord.
- Chydenius Anders Chydenius: Den nationale winsten, utg. i "1700-talets frihandlare", Uppsala 1994, original från 1765, ca 9 300 ord.
- Kellgren Johan Heric Kellgren: Om Näringstvånget i gemen och Skrán i synnerhet. utg. i "1700-talets frihandlare", Uppsala 1994, original från 1784, ca 9 900 ord.

Litteratur

- ANS,1984: Algemene Nederlandse Spraakkunst. G. Geerts, W. Haeseryn, , J. de Rooij, & M. C. Van den Toorn (red.). Wolters-Nordhoff, Groningen, Wolters, Leuven.
- Anward, Jan, 1988: Verb-Verb Agreement in Swedish. McGill Working Papers in Linguistics; Special issue on comparative Germanic syntax. May. S. 123-155.
- Beard, Robert, 1987: Morpheme Order in a Lexeme-Morpheme Based Morphology. *Lingua*. 72. S. 73-116.
- Beard, Robert, 1995: Lexeme-Morpheme Base Morphology. State University of New York Press, Albany.
- Chomsky, Noam, 1993: A Minimalist Program for linguistic theory. I Kenneth Hale and Samuel J. Keyser (red). S. 1-53.
- Chomsky, Noam, 1995: The Minimalist Program. MIT Press, Cambridge, Massachusetts.
- den Dikken, Marcel & Erik Hoekstra, 1997: Parasitic Participles. *Linguistics*. 35. S. 1057-1089.

- Hale Kenneth & Samuel J. Keyser, 1993: *The View from Building 20*. MIT Press, Cambridge, Massachusetts
- Halle, Morris & Alec Marantz, 1993: Distributed Morphology and the Pieces of Inflection. I Kenneth Hale and Samuel J. Keyser (red). S. 111-176.
- Jackendoff, Ray, 1997: *The Architecture of the Language Faculty*. MIT Press, Cambridge, Massachusetts.
- Josefsson, Gunlög, 1991: Pseudocoordination – A VP + VP Coordination. Working Papers in Scandinavian Syntax. 47. S. 130-156.
- Larsson, K., 1988: Den plurala verbböjningen i äldre svenska. Skrifter utgivna av Institutionen för nordiska språk vid Uppsala Universitet. 22. Uppsala.
- Ljunggren, Ragnar, 1934: *Supinum och dubbelsupinum: Syntaktiska studier*. Uppsala Universitets årsskrift.
- Lockwood, William. B., 1964: *An introduction to modern Faroese*. Munksgaard, Copenhagen.
- Magnusson, Erik, R., 1939: *Syntax des Prädikatsverbums im Mittelniederdeutschen; von der ältesten Zeit bis zum Anfang des fünfzehnten Jahrhunderts*. C. W. K. Gleerup, Lund.
- Mikkelsen, Kristian, 1975 [1911] : *Dansk ordføjningslaere*. Hans Reitzels Forlag, København.
- Platzack, Christer, 1981: Ändelsevokalismen i supinum och perfekt particip av starka verb: En studie av växlingen *it:et* och *in:en* i äldre och yngre nysvenska. *Arkiv för nordisk Filologi*. 96. S. 107-136.
- Platzack, Christer, 1989: The Swedish Supine: An Active Verb Form or the Non-agreeing Form of the Past Participle? I *Sentential Complementation and the Lexicon. Studies in Honour of Wim de Geest*. Jaspers, Dany, Klooster, Wim, Putseys, Yvan & Seuren, Pieter (red.). Foris Publications, Dordrecht. S. 305-319.
- Teleman, Ulf, Hellberg, Staffan & Andersson, Erik (red.), 1999: *Svenska Akademiens Grammatik*. Nordsteds, Stockholm.
- Wiklund, Anna-Lena, 1996. Pseudocoordination is Subordination. Working Papers in Scandinavian Syntax. 58. S. 29-54.
- Wiklund, Anna-Lena, under tryckning: Dressing up for Vocabulary Insertion; the Parasitic Supine. Kommer i *Natural Language and Linguistic Theory*.